

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Gdańsku

LGD.410.024.02.2017

P/17/105

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Gdańsku

ul. Wały Jagiellońskie 36, 80-853 Gdańsk

T +48 58 768 36 00, F +48 58 768 36 05

lgd@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/17/105 – „Zapobieganie i leczenie depresji”.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku
Kontroler	Agnieszka Solecka, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/137/2017 z 31 października 2017 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Centrum Zdrowia Psychicznego OPTIMMED Sp. z o.o. Sp. Komandytowa z siedzibą w Gdańsku, 80-767 Gdańsk, ul. Jaskółcza 7/15 (dalej: „OPTIMMED” lub „Realizator”).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Prezes Zarządu, Blanka Skrzypkowska-Brancewicz (dalej: „Prezes”) (dowód: akta kontroli str. 7)

II. Ocena kontrolowanej działalności¹

Ocena ogólna

NIK pozytywnie ocenia wykonanie przez OPTIMMED w badanym okresie zadań przewidzianych w projekcie „Gdańsk Cię wspiera” (dalej: „Projekt”), które realizowane były na podstawie dwóch umów zawartych z Urzędem Miejskim w Gdańsku (dalej: „Urząd”) obowiązujących w 2016 i 2017 r. Realizator spełnił warunki wynikające z ofert złożonych w postępowaniach konkursowych, w szczególności dotyczące miejsca realizacji świadczeń i kompetencji personelu oraz terminowo wykonał pełny zakres zadań wynikających z umów, jednocześnie prawidłowo dokumentując ich realizację. OPTIMMED w składanych terminowo sprawozdaniach i rozliczeniu merytoryczno-finansowym przedstawił rzetelne dane znajdujące potwierdzenie w dokumentacji źródłowej. Realizator prawidłowo wykorzystał środki dotacji w 2016 i 2017 r.² odpowiednio w kwocie 119.195,00 zł i 149.398,88 zł.

III. Wyniki kontroli

Opis stanu faktycznego

OPTIMMED zawarł z Urzędem dwie umowy na realizację zadań z zakresu zdrowia psychicznego:

- I. Umowę z dnia 1 lipca 2016 r. nr RWB-W/3306/WRS/539/U-W.BIEŻ./2016 wraz z aneksem nr 1 z dnia 16 sierpnia 2016 r. i z aneksem nr 2 z 3 października 2016 r. w sprawie zmiany załącznika dotyczącego ilości świadczeń.
- II. Umowę z dnia 16 maja 2017 r. nr RWB-W/2907/WRS/489/U-W.BIEŻ./2017 wraz z aneksem nr 1 z dnia 4 października 2017 r. w sprawie zmiany załącznika „Kosztorys realizacji zadania w roku 2017”.

2016 r.:

a) Umowa zawarta w 2016 r. dotyczyła wdrożenia i realizacji zadania publicznego w zakresie psychiatrii środowiskowej w celu zapewnienia osobom z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzinom kompleksowej opieki medycznej oraz wielostronnych i dostępnych form środowiskowego wsparcia tj. realizacji przez OPTIMMED Projektu

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

² Do czasu zakończenia kontroli w dniu 30 listopada 2017 r.

„Gdańsk Cię wspiera” od dnia podpisania umowy do 31 grudnia 2016 r. Celem Projektu było opracowanie i wdrożenie modelu kompleksowej, koordynowanej, spójnej i odpowiadającej na rzeczywiste potrzeby pacjenta środowiskowej opieki nad osobami z zaburzeniami psychicznymi oraz zaburzeniami afektywnymi, w tym głównie zagrożonymi myślami samobójczymi.

(dowód: akta kontroli str. 3-35)

Umowa została zawarta w wyniku przeprowadzonego postępowania konkursowego, którego przedmiotem było zadanie: „Realizacja programu w zakresie psychiatrii środowiskowej w celu zapewnienia osobom z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzinom kompleksowej opieki medycznej oraz wielostronnych i dostępnych form środowiskowego wsparcia”. Działania Projektu „Gdańsk Cię wspiera” wpisywały się w przedmiot konkursu.

Beneficjentami Projektu były osoby wymagające psychiatrycznej opieki środowiskowej po zakończonym pierwszym lub kolejnym leczeniu w oddziałach całodobowych lub dziennych, wymagające dalszych, intensywnych działań socjoterapeutycznych, farmakologicznych i rehabilitacyjnych, potrzebujące okresowej pomocy terapeutycznej przy nawrotach lub nasileniu choroby oraz osoby, którym nie udało się uzyskać trwałej efektywnej współpracy w leczeniu w warunkach oddziału szpitalnego lub poradni (chorzy wielokrotnie hospitalizowani). Projekt skierowany był również do osób cierpiących na zaburzenia afektywne, po dokonanych próbach samobójczych i kryzysach psychicznych, wyrażające zgodę na udział w Projekcie.

Oferta przedłożona przez OPTIMMED spełniała wymogi określone w konkursie, tj. Realizator wykazał posiadane warunki lokalowe, zasoby kadrowe niezbędne do realizacji Projektu w tym kwalifikacje personelu, współpracę ze środowiskową instytucją pomocy społecznej oraz określił beneficjentów, sposób rekrutacji, koszt realizacji zadania i szczegółowy opis Projektu „Gdańsk Cię wspiera”.

Warunki realizacji Projektu ustalone w umowie były tożsame z określonymi w ofercie złożonej w postępowaniu konkursowym tj. OPTIMMED posiadał ważne ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej, zgodnie z wymogiem § 2 pkt.13 umowy oraz zapewniał warunki lokalowe i zasoby kadrowe niezbędne do realizacji programu w tym kwalifikacje personelu.

(dowód: akta kontroli str. 18-29)

Działania określone w umowie obejmowały trzy etapy:

- przygotowawczy (rekrutacja);
- diagnostyczny realizowany przez zespół składający się ze specjalisty psychiatrii, specjalisty psychologa klinicznego oraz pracownika socjalnego i terapeuty środowiskowego;
- terapeutyczny – obejmujący porady lekarskie, terapię indywidualną w 12 sesjach, spotkania dla członków rodziny, możliwość uczestnictwa w grupowych spotkaniach dla rodzin, konsultacje pracownika socjalnego skierowany do osób z zaburzeniami afektywnymi oraz z myślami i zachowaniami suicydalnymi.

(dowód: akta kontroli str. 11-29, 36-47, 83-85, 90-95)

b) Liczba i rodzaj świadczeń, które zostały zrealizowane przez OPTIMMED różniły się od zaoferowanych w konkursie i zakontraktowanych w pierwotnej umowie. Dotyczyło to m.in.:

- liczby spotkań informacyjnych z pacjentem na temat realizowanego programu i możliwych form leczenia (w umowie - 82, zrealizowano – 42);
- liczby spotkań inicjujących/włączających do programu (w umowie - 41, zrealizowano 40);

- ilości świadczeń terapii indywidualnej – programu behawioralno-poznawczego (w umowie 84, zrealizowano 120);
- liczby świadczeń opieki asystenta (70, a zrealizowano 119).

Realizacja była zgodna z kosztorysem Projektu określonym w aneksie nr 2/2016 do umowy, podpisanym w dniu 3 października 2016 r.

(dowód: akta kontroli str. 28-35, 48-73)

Prezes Zarządu OPTIMMED wyjaśnił, że dwukrotnie zwrócił się do Urzędu Miejskiego w Gdańsku o zmianę w preliminarzu wydatków z następujących przyczyn:

- ze względu na sposób leczenia pacjentów włączonych do Projektu ustalony podczas hospitalizacji w Wojewódzkim Szpitalu Psychiatrycznym zaszła konieczność ambulatoryjnego podawania leku Zyphadera – interwencja ta była uzasadniona klinicznie;
- dostosowania harmonogramu wydatków do zindywidualizowanego zapotrzebowania leczniczo-terapeutycznego pacjentów rekrutowanych do programu.

(dowód: akta kontroli str. 86-91)

c) Zgodnie z warunkami określonymi w umowie z 2016 r., Urząd Miejski w Gdańsku przekazał środki finansowe w kwocie 119.195,00 zł, wynikającej z przedstawionych faktur. Wykonanie świadczeń OPTIMMED udokumentował w przedłożonych sprawozdaniach merytorycznych. Umowa nie przewidywała zaangażowania własnych środków finansowych przez OPTIMMED, ani prowadzenia odrębnej dokumentacji finansowo-księgowej. Realizator prowadził osobną dokumentację zadań objętych Projektem, zgodnie z zapisem § 2 pkt.10 umowy.

(dowód: akta kontroli str. 96-103)

d) Sprawozdania miesięczne składane przez OPTIMMED zawierały elementy określone w § 2 pkt.7 umowy tj. wskazanie miejsc, terminów, ilości i rodzaju udzielonych świadczeń, opisu populacji objętej Projektem, ilości osób wraz z numerami identyfikującymi pacjentów.

Złożone przez Realizatora sprawozdanie końcowe merytoryczne i finansowe z realizacji umowy zawierały elementy określone w § 2 pkt.8 umowy tj.:

- łączną liczbę i rodzaj udzielonych świadczeń;
- wnioski z przeprowadzonej ewaluacji: grupą mającą najlepsze efekty w postaci poprawy kondycji psychicznej byli pacjenci z epizodami depresyjnymi (najmniejszy współczynnik rezygnacji, brak zachowań autoagresywnych i subiektywne poczucie poprawy stanu psychicznego,);
- opis populacji objętej programem, w tym numery identyfikujące pacjentów;
- wnioski i rekomendacje: stworzenie programów odpowiadających na najczęściej występujące zagrożenia w sferze zdrowia psychicznego z uwzględnieniem pomocy socjalnej, prawnej i aktywizacji zawodowej, stworzenie programów dedykowanych tylko zaburzeniom depresyjnym i otępiennym;
- dane niezbędne do ostatecznego rozliczenia finansowego, tj. liczby i rodzaju udzielonych świadczeń.

Sprawozdania zostały przekazane od 1 do 18 dni po terminie określonym w umowie. Jak wynika z wyjaśnień Członka Zarządu poprawność formalna i rachunkowa była uzgadniana z Urzędem w drodze elektronicznej i telefonicznej, co za każdym razem wydłużało procedurę. Po wstępnej akceptacji formularz sprawozdawczy wraz z fakturą był przekazywany do Urzędu.

(dowód: akta kontroli str. 11-17, 48-73, 86-89)

Sprawozdanie ewaluacyjne z realizacji Projektu zawierało elementy określone w ofercie, w którym wskazano następujące wyniki:

- z 44 osób włączonych do Projektu – dwie osoby leczyły się z powodu choroby afektywnej dwubiegunowej, 10 z powodu nawracających zaburzeń depresyjnych bądź epizodu depresyjnego, sześć z powodu mieszanych zaburzeń depresyjno-lękowych, dwie z powodu zaburzeń obsesyjno kompulsywnych (pozostałe osoby z powodu schizofrenii i innych);

- 29 osób, ukończyło Projekt, z tego 10 leczących się z powodu choroby afektywnej dwubiegunowej i nawracających zaburzeń depresyjnych lub epizodu depresyjnego, 5 leczących się z powodu mieszanych zaburzeń depresyjno-lękowych i zaburzeń obsesyjno kompulsywnych (pozostałe z powodu schizofrenii).

W ocenie Realizatora pięć miesięcy trwania Projektu to zbyt krótki okres, aby uzyskać trwale rezultaty, głównie z powodu nasilenia zaburzeń funkcjonalnych niektórych osób uczestniczących w Projekcie oraz przewlekłego charakteru schorzeń. Zaburzenia psychiczne mają charakter chorób przewlekłych. Tak krótki Projekt nie jest w stanie odpowiedzieć na potrzeby pacjentów wielokrotnie hospitalizowanych z objawami „wyuczonej bezradności” oraz brakiem wsparcia ze strony rodziny, może natomiast być pomocny dla pacjentów w kryzysie psychicznym spowodowanym czynnikami reaktywnymi lub kolejnym epizodem depresyjnym.

(dowód: akta kontroli str. 18-29, 36-47, 74-82)

2017 r.:

a) Przedmiotem umowy z 2017 r., była realizacja Projektu „Gdańsk Cię wspiera 2.0” w terminie: od dnia zawarcia umowy do 31 grudnia 2017 r. Celem ww. Projektu było tworzenie lokalnego systemu zapewniającego optymalne warunki i szanse rozwoju psychicznego mieszkańców Gdańska oraz poprawę jakości życia osób w trudnościach i kryzysach psychicznych oraz z zaburzeniami psychicznymi, ich rodzin, opiekunów i otoczenia społecznego.

(dowód: akta kontroli str. 104-125)

Oferta przedłożona przez OPTIMMED spełniała wymogi określone w konkursie, tj. Realizator wykazał posiadane warunki lokalowe, zasoby kadrowe niezbędne do realizacji Projektu w tym kwalifikacje personelu oraz określił beneficjentów i sposób rekrutacji, koszt realizacji zadania i szczegółowy opis Projektu „Gdańsk Cię wspiera 2.0”.

Działania określone w umowie dotyczyły:

- etapu diagnostycznego (konsultacje specjalisty psychiatry, rekrutacja, porady psychologiczno diagnostyczne, omówienie diagnozy);
- etapu terapeutycznego.

Beneficjentami Projektu były osoby wymagające pilnej pomocy psychiatrycznej (w tym psychologicznej i psychoterapeutycznej), cierpiące na zaburzenia adaptacyjne, zaburzenia lękowe i związane ze stresem, zaburzenia afektywne (w tym depresję), organiczne zaburzenia depresyjne, depresję popsychotyczną oraz do członków rodzin i opiekunów w zakresie działań psychoedukacyjnych.

(dowód: akta kontroli str. 117-140)

b) Zakładana liczba uczestników: objętych terapią wynosiła od 88 do 95, opiekunów objętych pomocą grupy psychoedukacyjnej – bez limitu, osób korzystających z psychoedukacji ogólnej oraz dyżuru mailowego psychologa – bez limitu.

Rzeczywista liczba uczestników wyniosła łącznie 95 osób (15 osób w trakcie terapii zrezygnowało). Do końca września odbyły się m.in. spotkania rekrutacyjne (63), porady diagnostyczno-psychologiczne (181 porad/60 min.) spotkania diagnostyczne zespołu (34), psychoterapia psychodynamiczna (6), pomoc psychologiczna (2 po 45 min.), grupa psychoedukacyjna (10 spotkań po 60 min. dla 2 osób), merytoryczne

przygotowanie materiałów do publikacji on-line (artykuły psychoedukacyjne),
przygotowanie materiałów do autodiagnozy on-line (testy), dyżur psychologa on-line.
(dowód: akta kontroli str. 125, 167)

c) Zgodnie z warunkami określonymi w umowie, Urząd Miejski w Gdańsku wypłacił dwie transze dotacji w kwocie 157,0 tys. zł, po rozliczeniu przez Realizatora wykonanych świadczeń na kwotę 149.398,88 zł tj. 95,5% dotychczasowych transz dotacji. OPTIMMED udokumentował wykonanie świadczeń w przedłożonych sprawozdaniach merytorycznych. Umowa przewidywała termin złożenia sprawozdania końcowego w terminie 30 dni od dnia zakończenia realizacji zadania publicznego (§ 9 pkt.1 umowy), natomiast nie przewidywała zaangażowania własnych środków finansowych Realizatora.

(dowód: akta kontroli str. 104-177)

d) Sprawozdania częściowe złożone przez OPTIMMED do czasu zakończenia kontroli, były zgodne z wzorem określonym przez załącznik nr 4 do umowy z 2017 r. Sprawozdania przekazywane były po wydatkowaniu co najmniej 70% kwoty dotychczasowych transz dotacji (zgodnie z § 9 pkt.1 umowy).

(dowód: akta kontroli str. 147-177)

Ww. dwie umowy pomiędzy Urzędem, a OPTIMMED zawierały zapis o kontroli sposobu realizacji umowy przez cały okres ich trwania, w szczególności w zakresie dostępności, terminowości i jakości świadczeń zdrowotnych udzielanych w ramach Projektu oraz organizacji ich udzielania. Umowa zobowiązywała OPTIMMED do poddania się kontroli i niezwłocznego wykonania zaleceń pokontrolnych.

Urząd Miejski nie kontrolował podmiotu w zakresie realizacji i rozliczenia zadań określonych powyższą umową.

Przed rozpoczęciem Projektu przeprowadzono dwie wizytacje w miejscach realizacji świadczeń.

(dowód: akta kontroli str. 14, 88, 108)

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku.

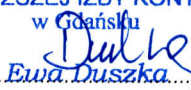
Gdańsk, dnia 20 grudnia 2017 r .

Kontroler
Agnieszka Solecka
specjalista kontroli państwowej

.....
Podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku

 Dyrektor

WICEDYREKTOR DELEGATURY
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
w Gdańsku

.....
Ewa Duszka
podpis